ЧЫЛА ЭЛЛАСЭ ПРОЛЭТАР-ШАМЫЧ, УШНЫЗА!

Лэнин-Сталин пагна вэрч кучэдалаш йамдэ лий!

ЙАМДЭ ЛИЙ

ВЛКСМ МАРОБКОМЫН ОРГАНЖЭ

ГАЗЭТ АК: идалыклан 2 т. 16 ыр.
пэл ийлан 1 т. 8 ыр.

1938 ий 17 йанварь № 4

СССР Вэрховный Совэтын Пэрвой Сэссийжэ

Калыкын дэпутатшэ-шамыч

Вич кэчэ ончыч, мэмнан родинын чаплэ столицэшыжэ СССР Вэрховный Совэтын пэрвой сэссийжэ почылто. Совэт калыкын 1.143 избранникшэ-шамыч Крэмльовский дворэцын кугу заллаштыжэ государственный пашам рэшитлаш тӱҥальыч.

Вэрховный Совэт Сталинский Конституций нэгызэш сайлалтын. Сандэнак совэт калык пийалан илышым пушо, Конституцийын творэцшэ—Иосиф Виссарионович Сталинлан шокшо саламым да кугу таум каласаш шкэ избранникшэ-шамычлан кӱштэн колтэн. Калыкын избранникшэ-шамыч тидэ наказым Москошко кондэныт да пӱтынь совэт калык лӱм дэнэ Вэликий Сталинлан каласэныт. Тыгак Совэт калык шкэ избранникшэ-шамычлан коммунистичэский партийын ӱшанымыжым шукташ наказым пуэн колтэн.

Дэпутат-шамыч калыкын наказшым шуктымашым шкэныштын эн почотно обазанностыштлан шотлат. Нуно тидэ обазанностым шуктымашкэ чыла вийыштым ыштэн пижыныт. Вэт тыйэч моло сэмынжэ лийын ок кэрт. Мэмнан элыштэ вэлэ избиратэль дэн избранникын цэльышт иктэ. Дэпутат-шамыч шкэныштым калык дэч огыт ойыро, а нуно калык ончылно отвэтствэннэ улыт. Дэпутат — калыкын слугажэ. Тудо шкэ чэстнэ пашаж дэнэ калыкын пэш кугу ӱшанжым шукта.

Дэпутат кокла гыч иктаж кӧ правильнэ корно гыч ӧрдыжко тошкалэш гын, избиратэль - шамыч тудлан ӱшанымым чарнат да тудым Вэрховный Совэт гыч отозватлат.

Но дэпутат - шамыч калыкын ӱшанымыжым эн шэргаканлан шотлат, нуно тидэ ӱшанымашым нигунамат огыт йомдарэ. Калыкын избранникшэ - шамыч калыкын интэрэсыжым шуктышаш вэрч кучэдалмашкэ уло вийыштым пыштат, а кӱлэш лийэш гын, Сталин йолташын илышыжэ вэрч, калыкын пийалжэ вэрч шкэ илышыштымат чаманыдэ пуат.

СССР Вэрховный Совэтын пэрвой Сэссийышкыжэ толшо дэпутат-шамычым рэгистрироватлымаш. **Сӱрэтыштэ:** (шола гыч пурлаш) Г. И. Игнатьйэв—„Красное Селище“ колхоз прэдсэдатэль (Марий АССР, Йошкар-Ола избиратэльный округ) да З. Я. Жаднов—ВКП(б) Марий Обком сэкрэтарь (Шэрнур избиратэльный округ) рэгистрацийым эртат.

Сойуз Совэтын 12 йанварьысэ засэданьыжэ

12 йанварьыштэ кэчывалым 4 часыштэ Крэмльэш Сойуз Совэтын засэданий залэшыжэ Сойуз Совэтын Сэссийжэ почылтын. Сэссийым Сойуз Совэтын эн шонгo дэпутатшэ акадэмик **Алэксэй Николайэвич Бах** почын.

Сойуз Совэт тыгай ончычшаш паша порьадкым приниматлэн:

1. Сойуз Совэтын Мандатнэ Комиссийжым сайлымаш;

2. Сойуз Совэтын постойаннэ комиссийжэ-шамыч нэргэн;

3. СССР ЦИК дэн СНК-н рэшэньым лукмышт почэш СССР Конституцийын йужо статьашкыжэ вашталтыш дэн йэшартыш-шамычым пуртымаш;

4. СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумым сайлымаш—

а) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумын Прэдсэдатэльжым,

б) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум Прэдсэдатэльын замэститэльжэ-шамычым,

в) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум сэкрэтарым,

г) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум члэн-шамычым.

5. СССР Правитэльствым—СССР Калык Комиссаршамыч Совэтым ыштымаш;

6. СССР Прокурорым назначитлымаш;

7. Дэпутат-шамычлан дэпутат паша шуктымашышт дэнэ кылдалтшэ роскотым тӱлымӧ нэргэн.

Сойуз Совэт дэн Национальность Совэтын пырльа засэданьэшышт тыгай пункт-шамычым каҥашэн налаш Сойуз Совэт пунчалым луктын:

3. СССР ЦИК дэн СНК-н рэшэньым лукмышт почэш СССР Конституцийын йужо статьйашкыжэ вашталтышым да йэшартыш пуртымаш;

4. СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумым сайлымаш;

5. СССР Правитэльствым—СССР Калык Комиссар-шамыч Совэтым ыштымаш;

6. СССР Прокурорым назначитлымаш.

НАЦИОНАЛЬНОСТЬ СОВЭТЫН 12 ЙАНВАРЬЫСЭ ЗАСЭДАНЬЫЖЭ

12 йанварьыштэ 8 час кастэнэ Крэмльэш Национальность Совэт засэданий залэш Национальность Совэтын Сэссийжэ почылтын.

Дэпутат **Г. И. Пэтровский** йолташын прэдложэньыжэ почэш Сэссийым Национальность Совэтын эн шонго дэпутатшэ **М. Г. Цхакайа** йолташ почын.

Национальность Совэт тыгай ончышаш паша порьадкым приниматлэн:

1. Национальность Совэтын Мандатный Комиссийжым сайлымаш;

2. Национальность Совэтын постойаннэ комиссийжэ-шамыч нэргэн;

3. СССР ЦИК дэн СНК-н рэшэньым лукмышт почэш СССР Конституцийын йужо статьашкыжэ вашталтыш дэн йэшартыш-шамычым пуртымаш;

4. СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумым сайлымаш—

а) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумын прэдсэдатэльжым,

б) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум Прэдсэдатэльын замэститэльжэ-шамычым,

в) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум сэкрэтарым,

г) СССР Вэрховный Совэт Прэзидиум члэн-шамычым;

5. СССР Правитэльствым—СССР Калык Комиссар-шамыч Совэтым ыштымаш;

6. СССР Прокурорым назначитлымаш;

7. Дэпутат-шамычлан дэпутат пашам шуктымашышт дэнэ кылдалтшэ роскотым тӱлымӧ нэргэн.

Национальность Совэт Сойуз Совэт дэн Национальность Совэтын пырльа засэданьэшышт тыгай пункт шамычым каҥашэн налаш пунчалым луктын:

3. СССР ЦИК дэн СНК-н рэшэньым лукмышт почэш СССР Конституцийын йужо статьашкыжэ вашталтыш дэн йэшартыш-шамычым пуртымаш;

4. СССР Вэрховный Совэт Прэзидиумым сайлымаш;

5. СССР Правитэльствым—СССР Калык Комиссар-шамыч Совэтым ыштымаш;

6. СССР Прокурорым назначитлымаш;

7. Дэпутат-шамычлан дэпутат паша шуктымашышт дэнэ кылдалтшэ роскотым тӱлымӧ нэргэн.

Национальность Совэт дэпутат-шамычын полномочийыштым провэрайтлаш Мандатный Комиссийым сайлэн.

Умбакыжым Национальность Совэт Национальность Совэтын постойаннэ комиссийжэ-шамыч нэргэн вопросым ончыш.

Национальность Совэт 10 йэҥ составан Законодатэльный прэдположэньэ Комиссийым утвэрдитла.

Национальность Совэт Национальность Совэтын 13 йэҥ составан Бӱджэтный Комиссийым сайла.

ВЭРХОВНЫЙ СОВЭТЛАН ПИОНЬЭР САЛАМ!

12 йанварьыштэ СССР Вэрховный Совэтын пэрвой сэссийжэ почылто. Кугу Сталинский Конституций почэш сайлымэ Вэрховный Совэтлан мэ шкэнан пионьэр саламнам колтэна.

Совэт правитэльствэ дэн мэмнан кугу Сталин ачана йоча-шамычлан тунэмаш, канаш чыла йӧным ыштэныт. Нунын тыршымыштлан мэмнан вашмутна иктэ: адакат сайынрак тунэмаш тӱҥалына.

Йошкар-Оласэ 4-шэ №-ан вэлэ кыдалаш школыштo тунэмшэ-пионьэр-шамыч.

ЛЭНИН КЭЧЭ ВАШЭШ

Владимир Ильич изижэ годым

(А. И. Ульйанован возымыжо гыч)

ВОЛОДЬА вич ийашак авай дэч лудаш тунэмын. Ольа акажат тунамак лудаш тунэмын. Нуно лудаш пэш йӧратэныт. Тунам ача на пэш шуко тӱрлӧ йоча книга дэн журнал-шамычым налын шога ыльэ. Нимым Володьа дэн Ольа пэш йӧратэн лудыныт. Руш историй гыч ойлымаш-шамычым вашкэ лудаш тӱҥалыныт, почэламут-шамычым наизусть тунэмыныт. Тидым утларакшэ Ольа йӧратэн, йатыр кужу, нэлэ почэламут-шамычым шинчэн. Нуным пэш кэлшышын наизусть ойла ыльэ.

Шым-кандаш ийашэж годым Володьа „Бобылын мурыжо" лӱман почэламутым йӧратэн. Тудым пэш кэлшышын дэкламироватлэн:

Пойан ду-р-р-рак
Малэн ок кэрт казнаж дэн,—
Йорло сокол гай чара
Мура, вэсэлитла.

Чынак, тудын чонжылан тидэ кэлшэн.

Иочажэ годым поснак йӧратымэ кнагажэ Владимир Ильичын лийын огыл. „Детское чтение" журналым гына йӧратэнрак лудын. Лудын ситарат, акажэ дэнэ модаш куржэш. Лӱшкэн, писын модмашым утларак йӧратэн. Кэҥэжым кудывэчыш, садыш курштальыныт, пушэҥгыш кӱзэныт. Володьа „черная палочка" лӱман модышым, варажэ крокэтым пэш йӧратэн. Йолташыжэ-шамыч дэнэ пырльа издэр дэнэ, коньки дэнэ мунчалтэн. Ик кана Саша изажэ дэнэ тура курык гыч коньки дэнэ мунчалтымыштым шарнэм. Моло-шамыч тужэч издэр дэнат волаш лӱдыт ыльэ.

Володьа иктаж могай титакым ыштэн гын, ылдэн огыл, шкэак каласэн. Вич ийаш улмыжо годым кугурак акажын линэйкажым пудыртэн.

— Кузэ пудыртэнат?,— манын акажэ йодын.

— Пулвуйэш тодылнам,— манэш Володьа. Тугак Володьа нымомат шолып мойын налын огыл, пэш чэстный лийын.

Тидэ пӧртыштӧ И. В. Сталин йолташ ссылкыштэ улмыжо годым илэн.

Пионьэр сборышто райком сэкрэтарь бэсэдым ыштэн

Тэҥгэчэ кыдалаш школысо пионьэр отрьадыштэ сбор эртаралтэ. Тидэ сборым пионьэр-шамыч тӱньасэ пролэтариатын вождьшо Владимир Ильич Лэнин лӱмэш эртарэныт. Лэнинын илышыжэ да совэт властьым ыштышаш вэрч кучэдалмыжэ нэргэн ВКП(б) райком сэкрэтарь Зв.рэв йолташ бэс-дым эртарыш. Пионьэр-шамыч уло кумыл пыштэн колыштыч.

Пионьэр-шамыч школэш Лэнин уголокым организатлэныт. Лэнинын эн чот йӧратымэ „Замучен тяжелой неволей" мурыжым, Лэнин нэргэн почэламутым тунэмыныт. Нинэ почэламут-шамычым тэҥгэчэ пионьэр сборышто каласкалыш.

Лэнин кэчылаштэ чыла пионьэр отрьадлаштат В. И. Лэнин лӱмэш сбор эртаралтэш.

Пэктубай райкомолын пионьэр отдэл вуйлатышыжэ—Тэрэхова.

ТЫШТЭ И. В. СТАЛИН ИЛЭН

Сэвэрный область, Сольвычэгодск ола тӱрыштӧ, Вычэгда энэр лишнэ изи, тошто пӧрт шинча. Тидэ пӧрт—шоҥго кува Марийа Прокопьэвна Кузнакован. Тидэ пӧртын ик пӧлэмыштыжэ 1910—1911 ийлаштэ В. И. Лэнинын эн лишыл соратникшэ, И. В. Сталин илэн. Тудым кугыжан правитэльствэ ссылкыш колтэн улмаш.

Кызыт М. П. Кузнакован пӧртшым И. В. Сталин лӱмэш музэйыш савырымэ. Партий вождьын илымэ пӧлэмын кӧргыжӧ кызытат 1910-1911 ийыштэ Сталин йолташин илымэ годсо гайак.

Сольвычэгодск олаштэ шукэртсэк илышэ шоҥгырак-шамыч калык вождьын илымыжым куанэн шарнат. Сталин йолташ вэрысэ лэсничий Шокуров, врач Крапин дэкэ уналкэш чӱчкыдын коштын. 1932 ийыштэ колышо Иван Прокопьэвич Строганов Сталин йолташ дэнэ чот палымэ улмаш. Тидэ самоучка, йалысэ поэт, философ Сталин йолташ дэч книгам лудаш налэдэн да йӧратэн лудын. Иван Прокопьэвич рэвольуций дэч варат Сталин йолташ дэнэ пэрэписыватлэн, Сталин йолташ нэргэн шокшо шарнымашым колмэшкыжак шкэ шӱмыштыжӧ кучэн илэн.

Сольвычэгодский ссылкыштэ Иосиф Виссарионович кугыжан строй вашта-рэш чот кучэдалын. Тудо В. И. Лэнин дэнэ пэрэписыватлэн илэн, Лэнин тунам граница вэс вэлнэ улмаш. Тудо мэмнан партийын рэвольуционно кучэдалмашыжым вуйлатэн.

Ола тӱрыштӧ шинчышэ изи пӧртыш шӱдӧ дэнэ турист, курортыштo канышэ-шамыч экскурсийыш толыт.

Пионьэр отрьад-шамыч лэнин кэчылан йамдылалтыт

Пионьэр отрьадлаштэ, школлаштэ лэнин кэчылан йамдылалтмаш вийан кайа. Пионьэр отрьадлаштэ Владимир Ильичын йоча годсо илышыжым тунэмыт. Пӧтыйал пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ - пионьэр-шамыч лэнин кэчылан альбомым ыштат. Тидэ альбомышто Владимир Илич Лэнинын илышыж нэргэн сӱрэт-шамыч, статьа-шамыч лийыт. Тидэ школыштак пионьэр отрьад-шамыч Лэнинын биографийжым тунэмыт. Лэнин кэчылаштэ лӱмын пионьэр сбор эртаралтэш. Пионьэр сборышто Владимир Ильичын илышыжэ да рэвольуционно пашажэ нэргэн бэсэдым ВЛКСМ райком бӱро члэн Анастасийа Гэоргийэвна Мамайэва ышта.

Тэҥгэчэ пионьэр вожатый-шамыч дэнэ сэминар лийын. Сэминарыштэ вожатый-шамычын лэнин кэчылан йамдылалтмыштым тэргымэ да лэнин кэчым кузэ эртарышаш нэргэн ойлымо.

Лэнин кэчылаштэ ВКП(б) райком дэн ВЛКСМ райком бӱро члэн-шамыч пионьэр отрьадлаш кайат. Лэнин кэчэ лӱмэш эртарымэ пионьэр сборышто нуно—Лэнин нэргэн бэсэдым эртараш тӱҥалыт.

ВЛКСМ Сотнур райком сэкрэтарь — Алмакайэв.

Оборонo значоклан нормым сдатлэм

Йэчэ дэнэ мунчалташ мый пэш йӧратэм. Мэмнан Чобык йалыштэ кугу курык уло. Мэ тунэм толмэк, адак канымэ кэчын курыкыш кайэна да куанэн мунчалтэна. Тудо курыкым мый пэш йӧратэм. Тушто кап - кылым пэҥгыдэмдаш пэш йӧнан. Кызыт мый БГТО значоклан йэчэ дэнэ нормым сдатлаш йамдылалтам.

Шкэ родиным аралаш—кажнэ совэт гражданинын свäщэннэ долгшо. Мыйат изиньэкак эл аралаш йамдылалтам. Оборонo значок-шамычлан нормым сдатлэм.

Кастэнэ сылнэ литэратурым лудам. Пытартыш жапыштэ Островский дэн Горькийын ойлымашыштым лудынам.

Кошкин Ильа.
Куптӱр школ, Торйал р-н.

Вэрховный Совэтын Сэссийжэ нэргэн вэс эллаcэ газэт мом воза

Английсэ „Дейли Телеграф Энд Морнинг постын" Москосо корр-эспондэнтшэ Сэссий почылтмым раш ончыкта. Коррэспондэнт палэмда: Ушэм Совэт засэданийыш, вара Национальность Совэт засэданийыш Сталин йолташын толмыжым рӱжгэ совым кырэн вашлийыныт. „Мый Вэрховный Совэтын шуко дэпутатшын пэш самырык улмыштлан ӧрынам", манын коррэспондэнт воза.

КУАТЛЭ ВИИ

Кӱкш курык гайэ кнагашамыч улыт. Кунам нуным лудат, путырак кӱш нӧлдалтмыла чӱчэш, да тужэчын лу ий дэнэ ончыко ужаш тӱҥалат. Лэнин дэн Сталинын возымышт лачак тыгай улыт. Тачэ мэ Лэнинын путырак чаплэ ик статьйажэ нэргэн ойлэна. Тудым В. И. Лэнин коло ий ожно, 1918 ийын 10 йанварьыштэ возэн.

Совэт рэспублик тунам пэрвой идалыкыштэ вэлэ ыльэ. Элыштэ шаланымаш, шужымаш лийын. Большэвик партийын вуйлатымыжэ почэш пашазэ класс тошто порьадкым пудыртылаш да илышым у сэмын ыштaш тӱҥалын вэлэ ыльэ.

Тушман - шамыч чумыр тӱньалан кычкырышт:

—Большэвик - шамычын пашамашышт дэнэ нымоат ок лэк. Кушко нунылан! Оза-шамыч дэч, помэщик дэн капиталист-шамыч дэч посна тыгыдай калык мом ыштэн кэртэш?! Вэт озашамычын опытыштат, образованьыштат уло. А калыкын можо уло?

В. И. Лэнинын статьйажэ лэктэ. Тушман - шамычын шакшэ шойаштым Владимир Ильич шалатышэ виижэ дэнэ кыра. Тудо воза: „Социализм сорэвнованьым ок йӧрыктӧ вэлэ огыл, а ваштарэш, тудым дэйствитэльнэ кумдан, дэйствитэльнэ массовый кугыт дэнэ пурташ йӧным пэрвой ышта..." Умбакыжэ тудо воза: социализм годым гына шэмэр - шамыч „шкэныштымончыктэн, шкэныштын способностьыштым шарэн кэртыт," социализм гына калыкыштэ талантым тӱжвак луктэш, кудыжо калыкыштэ—посыдымо родник да кудым капитализм туржын, пызырэн, тужэм дэнэ, миллион дэнэ тӱнчыктарэн".

Тидэ статьйаштыжэ Лэнин паша дисциплиным эрэак пэҥгыдэмдэн шогаш тунукта. Йэҥлан огыл, озашамычлан огыл, а шкалан-на паша ыштымым эрэак шарнаш шӱда.

Социалистичэский сорэвнованьэ полшымо дэнэ калыкын пэш кугу сэҥымашым ыштышашыжым тунам Лэнин тидэ статьйаштыжэ ончыл гоч ойлэн. Лэнинын ончыл гоч ойлымыжо могай чаплын шукталтэ!

Ындэ, коло ий эртымэкэ, мланна сорэвнованьэ пашам мэнмэ мут гайак пэш чот тунэммэ мут лийын. Мэмнан элыштэ пашам ыштышэ - шамыч ваш-ваш социалистичэски сорэвноватлат. Кажныжат шкэ пашашым содоррак да сайынрак ыштaш тырша. Тидын дэнэ пырльа чыланат тугак сайын да содор ыштыш, вараш кодшо ынжэ лий манын кажнэ йэҥ тырша.

Тыгэ Совэт йэҥ-шамыч сорэвноватлэн, ваш - ваш полшат, иктэ вэсыштым ончыко луктыт. Социалистичэский сорэвнованьын тӱҥ правилжэ тидэ—„общий нӧлталтышым ышташ шашлан вараш кодшо-шамычлан ончыл шамыч могырым йолташ полыш," манын мэмнан Сталин йолташ тунукта.

Пэрвой сталинский вичийашлык планым илышыш пурташ тӱҥалмэ годым тыланда, йоча-шамыч, эн кугурракшыландат 6-7 ий вэлэ ыльэ. Сталин йолташын вуйлатымыжэ почэш калык шӱдӧ дэнэ у завод, шахт, элэктростанций, совхоз, колхоз-шамычым ыштaш тӱҥалын.

Большэвистский партийын ӱжмыжӧ почэш тунамак массовый социалистичэский сорэвнованьэ тӱҥалын.

Чумыр эл строитлалтын, чумыр эл сорэвноватлэн. Пашазэ дэн пашазэ, бригада дэн бригада, постройко дэн постройко, завод дэн завод сорэвноватлэныт. Ударник лӱм (кӧ пашам ударнэ ышта) мэмнан эн почотно лӱм лийын.

Совэт элын путырак писын вашталтмыжым, тужак путырак кугу сооружэньэшамыч ыштaлтмым чумыр тӱньа ужын. Кул лиймаш гыч утлышо, эрыкын лэкшэ, озалан огыл, ындырышэ-шамычлан огыл, а шкалан, калыклан пашам ыштышэ йэҥ-шамыч мом ыштэн кэртыт, тӱньа пэрвой ужо.

Сталин йолташын ойлымыжо сэмын, сорэвнованьэ социализмым ыштымашын коммунистичэский мэтоддшо лийын.

Сорэвнованьэ полшымо дэнэ совэт калык кугу Сталинын вуйлатымыжэ почэш мэмнан элыштэ социализмым ыштэн шуктэн.

Угыч ыштымэ завод, шахтэ-шамыч кокымшо сталинский вичийашлык ий-

2-шо могыр. „Йамдэ лий".

ГАВРИЛОВ—ПРИМЭРНЭ ТУНЭМШЭ

Гаврилов Тольа Кожлайор пэлэ кыдалаш школын (Морко район) 6-шо классыштыжэ отлично тунэмэш. Тудо 2-шо чырыкым 6 „отлично" да молыжо „хорошо" отмэткэ дэнэ тунэм пытарыш. Урокышто туныктышын ойлымыжым сайын колышт шинча, програмнэ матэриалым чыла умлаш тыршэн тунэмэш. Йара жапымат культурно эртара: шахмат-шашкэ дэнэ модэш. Тэлэ каникулымат тудо вэсэлан эртарыш. Мӧҥгыштыжӧ ару лык вэрч чот кучэдалэш: окнаш занавэсым сакымэ, адак тӱрлӧ сат-шамыч улыт. Пӧртышкыжӧ пурэт гын, лэкмэтат ок шу. Тольа „Йамдэ лий" газэтым кӱрылтдэ лудын шога.

Кумышо чырыкыштэ чыла прэдмэт дэнат „отличнo" отмэткым налашлан Гаврилов уло вийжым пыштэн.

Сай тунэмшэ улмыжлан Гавриловым шуко гана прэмироватлэныт.

Сэргэйэв Алэксандр.

Кумышо чырыкыштат сайын да отличнэ тунэмаш тӱҥалына

Вэликополь пэлэ кыдалаш школ (Оршанкэ р-н) пэрвой пэлийыштэ йатыр сэҥымашым ыштыш. Школыш коштмаш нӧлталтын, прогулым, вараш кодын толмашым пытарэн шуктымо. Тыгак начар тунэмшэ-шамычат шагалэмыныт. Отличник-шамыч радам кажнэ тылзын шукэмын.

Школышто эн пэрвой вэрым 7-шэ „Б" класс налын. Тидэ классыштэ школыш коштмаш 96,5 процэнт, успэвайэмость—97,22 процэнт. Фурзикова Зойа, Бэссонов Миклай, Фурзиков Миклай эн талэ тунэмшэ улыт. Тидэ классыштэ тунэмшэ-шамыч куснылшо йошкар знамӓм шкэ кидыштышт пэҥгыдын кучат.

Мэ, чыла тунэмшэ шамыч, 7-шэ „Б" класс дэч примэрым налына. Кумышо чырыкыштэ чыланат сайын да отлично гына тунэмаш тӱҥалына. Мэ, пионьэр-шамыч, шкэ мутланна оза улына.

С. Гэрасимов.

Сэргэйэв шкэнжым тӧрлатэн

Сэргэйэв Арсэний икымшэ чырыкыштэ начар отмэткэ дэнэ тунэмэ. Тудын дисциплиныжат пэш лушкыдо ыльэ. Урокышто эрэ лӱшкэн шинчэн. Туныктышын ойжым, мӧҥгыш пумо заданьыжым ик канат шуктэн огыл.

Варажэ Арсэний шкэ титакшым палэн, тӧрлаташ пижэ. Дисциплиным сайэмдаш да чыла прэдмэт дэнат сайын тунэмаш тӱҥалаш мутым пуыш. Сэргэйэв шкэ мутшым чынак шукташ пижэ. Кокымшо чырыкыштэ шуко прэдмэт дэнат отлично дэн хорошо отмэткым налын.

Григорьэв Афиногэн.
Морко район, Кугу Кулэйал тӱҥалтыш школ.

СОРЭВНОВАНЬЭ ЭРТЫШ

11 йанварьыштэ Чиркэ пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ-шамычын йэчэ дэнэ сорэвнованьышт эртыш, сорэвнованьыштэ 10 тунэмшэ участвоватлэн. Нуно чыланат сай йамдылалтын толыныт.

Сорэвноватлымаштэ пэрвой вэрым VII классыштэ тунэмшэ Фэодоров Арсэний, кокымшо вэрым V классыштэ тунэмшэ Фэодоров Николай налыныт.

Фролов Эчан.
Пэктубай район.

Шушаш спартакиадыштэ пэрвой вэрым налшаш вэрч йамдылалтам

Мый Роҥго кыдалаш школышто тунэмам. Тунэммын качэствыжэ вэрч пэш тыршэм. Кокымшо чырыкын итогшо тидым раш ончыкта. Итогэм тыгай: 4 прэдмэт—хорошо, моло шым прэдмэтшэ—отлично.

Сайын тунэмам, жап дэнэ канэн моштэм. Кызыт мыйын каныш йэчэ ӱмбалнэ. Иэчэ ӱмбакэ шогалын олыклаштэ, чодраштэ кошташ могай сай! Нойышо вуй пэш сайын кана, каплан куштылго лийэш. Иэчэ, йандар йуж кап-кылыш у вийым чумырат. Каникул жапэм утларакшэ йэчэ ӱмбалан эртарышым.

5 дэн 6 йанварьыштэ Йошкар-Олаш эртышэ йоча физкультур спартакиадыш толым. Кум киломэтрыш каймаштэ кокымшо вэрым налынам. Шушаш спартакиадыштэ пэрвой вэрым налшаш вэрч йамдылалташ тӱҥалам.

Санина Марийа.
Роҥго кыдалаш школ.

Пэкпулатов—талэ йэчызэ

Кодшо тэлым Шэрнур сэлаш эртаралтшэ район йоча спартакиадыштат Кой-Сола пэлэ кыдалаш школышто тунэмшэ Пэкпулатов Никандр пэрвой вэрым нальэ. Йэчэ дэнэ пэш писын коштэш.

Кызыт Пэкпулатов школ пэлэнсэ физкультур кружокын вуйлатышыжлан шога. Кружокым сайын вуйлата.

Йэчэ дэнэ кэчэ йыда коштэш. Йэчэ дэнэ коштмо тэхникым эрэ тунэм шога. Физкультур дэнэ школыштат эрэ „отличнэ" отмэткым налын.

31 дэкабрьыштэ эртышэ йоча спартакиадыштэ Пэкпулатов дэн Мильутин ончыко лэктыныт.

С. Смородинов.

лаштэ пэш талын пашам ыштышт. Колхоз дэн совхоз пасулаштэ лу тӱжэм дэнэ трактор, комбайн, автомобиль-шамыч пашам ыштат. Тидэ жаплан пашазэ дэн колхозник-шамыч у тэхникым кыдыш налыныт, сложный у мэханизацийым, станок-шамычым пэш сайын виктараш тунэмыныт.

Тунам кугу стахановский движэньэ шочо. Сталин йолташын ӱжмыжлан тудо вашмут лийэ. Ваш-ваш социалистичэски сорэвноватлэн, ончыл пашазэ дэн колхозник-шамыч шкэ пашашт дэнэ чумыр тӱньам ӧрыктараш тӱҥальыч.

Донбассыштэ шахтьор 6 шагат жапыштэ 7 тонн шӱйым руэн лукын. А ончыл забойщик Алэксэй Стаханов пэҥгыдэ тӱҥалтышым ыштыш: пашам у сэмын организоватлэн, шӱм ожнысо дэч 14-15 кана утларак руаш тӱҥалын! Стахановын тӱҥалмыжым шӱдӧ дэнэ, тӱжэм дэнэ шахтьор-шамыч руалтышт да тудын сэмынак пашам ышташ тӱҥальыч.

Стаханов нэргэн, ткачихэ Виноградова-шамыч нэргэн, колхозницэ Дэмчэнко дэн Гнатэнко нэргэн, фрэйзэровщик Гудов нэргэн, паровозысо машинист Кривонос нэргэн чап чумыр мландэ шар мучко шарлэн.

Ындэ шӱдӧ тӱжэм дэнэ слэсарь, токарь, забойщик, руда лукшо, вурс лэвыктышэ, камэнщик, ткачихэ, обувщик, тракторист, комбайнэр, шофэр, кӱртньӧ корно пашазэ, колхозник, совхоз пашазэ-шамыч стахановла пашам ыштат. Нуно мэмнан элын пойанлыкшым шукэмдат, тудым адакат вийаҥдат, куатшым нӧлдат. Салланак эл нуным тыгэ пагала, йӧрата.

Калык тушман фашистский бандит-шамыч—троцкист дэн бухаринэц-шамыч—стахановэц-шамычын пашаштым уло вийышт дэнэ кӱрлаш тыршышт. Нуно лӱмынак заводлаштэ, шахтлаштэ пудэштмашым ыштылыныт, тулым пыжыктэныт, тыгэ эн сай стахановэц-шамычым пушташ тӧчэныт, нунын пашаштым тӱрлынат чараклэн шогэныт.

Тушман шамычым шалатымэ. Ындэ, элым нунын дэч эрыктымэкэ, стахановэц-шамычын пашашт адакат сайынрак кайа.

Мэ, пионьэр дэн школьник-шамыч, чыла совэт йэҥ-шамыч сэмынак, тунэммаштэ, общэствэнный пашаштэ сорэвноватлэна. Вэт эллан шинчышэ, кугун тунэмшэ йэҥ-шамыч кӱлыт.

Вашкэ Лэнин кэчэ шуэш, Кажныжат кугу вождь шарнымашым иктаж могай чаплэ пашажэ дэнэ вашлийнэжэ. Сорэвноватлаш, вараш кодшо-шамычлан полшаш кузэ мэмнам Лэнин туныктэн, кузэ Сталин йолташ туныкта, тудым, йолташ-шамыч, шарналтэна! Кугу вождь-шамычын мудрый каҥашыштым айдыза чылан шуктэна.

(„Пионерская Правда" гыч.)

ГУДОК

(УМБАКЫЖЭ. ТӰҤАЛТЫШ КОДШО №-лаштэ)

IV.

Шӱ оптымо выньэмыш мийэн пурымэкшэ. Васильок пулвуйжым да вуйжым кӱэш пэркалэн, шӱ выньэмыш пурымо вэрым кычалын, но тудым мудэ пычкэмыштэ шӱ ӱмбач шуко нушкын кайэн. Ты рож угыч кондэн оптымо шӱ дэнэ пэтыралт шинчын чылт лишнэ Васильок кычкыральэ.

Кӱшычын кӱ пӧрдын волышат, Андрийын вачыжым корштыктарэн пэрыш. Тидын почэшак йывыртымэ йӱк: «Тидэ мый, Васька!» лӱйыма гыч Птахам чарыш.

Тудын дэкэ настойащий чулым Васильок волэн шогальэ. Тудым кызыт изиш

Кайэна, Андрушка, кайэна!

улмаш. Тунам вара изи рвэзэ шӱым кидшэ дэнэ удырэн кораҥдаш, нэлэ шӱй комльа-шамычым ӧрдышкӧ нумал кышкаш тӱҥалын. Ик шӱ комльа мӧҥгэш пӧрдын волыш да тудын чара йолжым корштыктарыш. Васильок йӧрлын кайыш да шуко мартэ шортын кийыш. Шортын чарнымэкшэ, уэш пашаш пижэ. Тудо изирак выньэмым пургэдынат шуктыш. Умбакыжэ пургэдаш эшэат йӧсӧ лийаш тӱҥальэ. Шӱ комыльа вуйышко пӧрдын волэн ынжэ воч манын, тудым кӱшкӧ нумалаш да мӱндыркырак шупшаш вэрэштын. Шӱ пурак нэрышкэ, шинчашкэ пурэн. Тудо тӱрвычнӧ да шӱвал-шӱвал колтыш. Но шӱлан мучаш койын огыл. Тудо кушто кӱлэш тушто ок кӱнчӧ манын, Васильок шоналтыш. Тидлан обидныйн да шучкын тучо. Тудо адак шортын колтыш.

— Адрий, Адру у-ушка!—тудо уло кэртмыж дэнэ кычкыральэ.

Кишкэ чӱҥгал колтымо гай Андрий тӧрыштaлтыш.

— Тьфу, чорт!

Тидлан ала кушто шэҥгэлныжэ Васильок шортмыла тучо. Птаха шӱ оптымо выньэмыштэ шогэн, кидэшыжэ карабиным кучэн да шинчажым окна дэч кораҥдэн огыл.

Брандспойст туштак, вок тэнжак кийэн. Тидым изиш гына тӱнчыктарыдымэ йара окнала гыч эркын лэктын. Котэлныйыштэ пычкэмыш да шыгыр улмаш.

Йужгынам Андрийлан тидэ чыла осал омо ужмыла вэлэ чучын

— Андрушка!—ала кушто гына лӱйэн колтыдымыжым шоналтэн налмэкшэ, Андрийын пӱйжӧ ваш-ваш тӱкалалтэ.

—Андрушка, тидэ мый... Нуно тушко адакат шукын толыныт... Имньэшкэ-шамыч дэнэ кудвэчэ тэмын. Да нунын эн кугуракышт... Шыл тыжэч! Тушто рож уло... Мый ту рож гыч кажнэ кана пурэнам. Только кызыт тушко кӱшкӧ шумэш шӱым тэмэнытат, мый пурэн шым кэрт! Васильок изажым элталын пылшышкыжэ кычкырыш.

Андрийын шӱмжӧ чот кӱлткаш тӱҥальэ.

— Кушэчын тый тышкэ пурышыч?

— Шӱ оптымо кудвэчэ гыч.

—Тушто коштмо вэрукэ...

—А мый труба вошт. Тудо кумда! Тыйат лэктын кэртат. Кайэна, Андрушка, кайэна! Нуно тушто пэшак шукын улыт! Тыйым пуштыт, манын Остап изай ойла. Васильок Андрийым рож дэкэ шупшын.

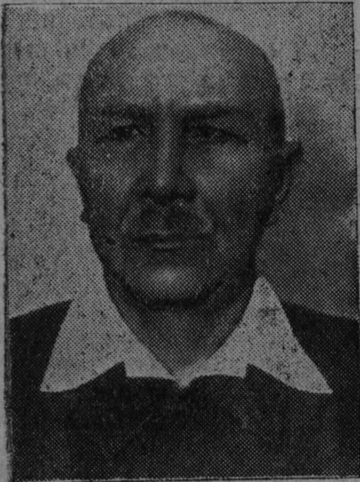
—Пуро, а мый тыйын почэшэт!

Васильок кӱшкӧ удыркалэн кӱзыш. Птаха котэльнийым да йӧраш тӱҥалшэ комакам эшэ ик кана ончальат, тудын почэш кӱзэн кайыш. Васильок тудым кӱшнӧ вучэн шинчэн. Андрий прэдохранитэльым сайын гына пэҥгыдэмдыш да карабиным тудлан пуыш. Варажым, вачыжым удыркалыктэн, рожышко шӱшкылтат, йогышо шӱым кидшэ дэнэ кучэн, кӱшкӧ пыкшэ кӱзэн шуо.

(Умбакыжэ лийэш).

А. СЭРАФИМОВИЧЫН ШОЧМЫЖЛАН—75 ИЙ

Писатель Александр Сэрафимович Поповын (Сэрафимовичын) шочмыжлан тений 19 йанварьыштэ 75 ий тэмэш. Сэрафимович йолташ литератур пашам 50 идалык ыштэн.

Унивэрситэтыштэ тунэммыжэ годым тудо Лэнинын изажэ дэнэ—Алэксандр Ильич Ульйанов дэнэ пырльа илэн. Тудо жап гычак Алэксандр Сэрафимовичын шкэнжын чумыр творчэский пашажым рэвольуционный движэньэ дэнэ кылдаш тӱҥалын.

Пэрвой ойлымашыжым Сэрафимович йолташ 1888 ийыштэ ссылкэш возэн. Ссылкэ дэч вара Сэрафимович ик донской станицыш колталтэн. Тудым полиций эрэак эскэрэн.

Тидэ станицыштэ илымыжэ годым Сэрафимович пашазэ илыш гыч „На заводе", „Под землей", „Маленький шахтер", тулэч моло шуко ойлымаш-шамычым возэн.

1905 ийсэ рэвольуций дэч вара тудын „Живая тюрьма" лӱман почэламутшамыч сборникшэ да „Город в степи" лӱман кугу романжэ лэктыт. Нинэ произвэдэнье-шамыч Сэрафимович йӧршынак пролэтарский писатель лийын выступатла.

Кугу пролэтарский рэвольуций мӱгыралтмэ годым тудо йатырак илалшэ лийын. Но чылт икшывэ йэҥын гайэ энтузиазмжэ дэнэ политичэский пашашке пижэш. Большэвистский партийыш пура, партийын Московский комитэтыштыжэ, Московский совэтыштэ пашам ышта, фронтлашкэ коштэш, чыла ужмыжым шкэнжын произвэдэньэшыжэ воза. Рэвольуцийын пэрвой ийлаштыжэ тудо йатыр ойлымаш, очэрк книга шамычым, шуко статьйам возэн

1924 ийыштэ А. Сэрафимовичын „Железный поток" романжэ лэктын. Тидэ роман кугу писатэльын чапшым тӱнйа мучко шарэн. „Железный поток"—граждан сар нэргэн ик эн сай книга.

Писатель Александр Сэрафимовичым совэт йоча-шамыч пэш йӧратат. Мэмнан пийалан илышна вэрч ачанан гэройла кучэдалмыштым А. Сэрафимович путырак раш ончыктэн возэн.

Н. А. Нэкрасовын возымыжым йӧратэн лудам

Руш калыкын кугу поэтшым—Николай Алэксэйэвич Нэкрасовым мэ нигунамат огына мондо, тудын возымыжым йӧратэн лудына. Кугыжан Российсэ шэмэр калыкын орланэн илымыштым Николай Алэксэйэвич раш ончыктэн возэн.

Каникул жапыштэ мый Нэкрасовын „Комму на Руси жить хорошо" поэмыжым лудам.

Сэргэйэв Алэксандр.
Кожлайэр пэлэ кыдалаш школ, Морко район.

Чаплын канэныт

Оршанкэ районысо школлаштэ тунэмшэ-шамыч тэлэ каникулым пэш вэсэлан эртарышт Тӱшкан погынэн тӱрлӧ модыш дэнэ модынэт, йэчэ, коньки да издэр дэнэ мунчалтэныт. Ик манаш, нойышо ушыштым сайын кандарэныт.

У ий йолко годым шкэныштын моштымыштым ончыктышт: сылнэ мурым мурышт, куштышт, почэламутым каласкалышт.

Туршо нэлэ кыдалаш школын 7-шэ классыштыжэ тунэмшэ-шамыч йэчэ дэнэ Йошкар-Олаш тольыч. Тыштэ „Ленин в Октябре" киносӱрэтым ончэныт.

— Мэмнан ужын коштмагыч эн шэргыжэ Ленин в Октябре" кинофильм,—маныт йоча-шамыч. Нуно тидэ фильмыштэ Владимир Ильичын ыгунэм мондымо образшэ-шамычым ужын, тудын гайэ лийаш шонымышт нэргэн ойлат.

А. Иванов.

Газэтна арньа йэда лэктэш

Мэмнан Вэликополь нэлэ кыдалаш школыштo (Оршанкэ район) „Юность" лӱман пырдыж газэтна арньалан ик кана лэктэш. Газэтнам тӱрлӧ сӱрэт, фотосӱрэт, очэрк, ойлымаш, шарадэ дэнэ сӧрастарэна. Кажнэ номырышто мыскаралук лийэш.

Тугэ гынат, тидым каласыдэ огэш лий: тачэ мартэнат пионьэр отрйад рэдколлэгий члэн-шамычым ситышын огэш пу. Садын дэнэ газэтым жапыштэ лукшашлан нэлылык логалэш. Рэдколлэгий тичмаш составан лийэш гын мэ адакат сайрак пырдыж газэтым луктaш тӱҥалына,

Гэрасимов Саньу.

Мэмнан элыштэ йоча-шамычлан чыла условийым пуымо. Пийалан Совэт йочан тунэмаш, канаш, спэциальность нал... праважэ уло. Йоча-шамыч кокла гыч кажнэ кэчын мастар художник-шамыч кушкын шогат.

Тэвэ тидэ сӱрэтым Рҥго район, Кужмарий пэлэ кыд... школын 6-шо классытэ тунэмшэ Пэтухов Ильа ыштэн.

Шэрнурышто йоча художэствэнне олимпиадэ эртаралтэ

10 йанварьыштэ Шэрнур сэлаштэ Шэрнур район школласэ тунэмшэ - шамычын художэствэнне олимпиадышт эртыш. Олимпиадыштэ 4 школ гыч толшо 70 йэҥ участвоватлэн. Нуно куштэн, мурэн, музыкым шоктэн, почэламутым каласэныт, шкэ мастарлыкыштым ончыктыштыт.

Пэрвой вэрым Кой-Солан дэн Кугу-Коклала пэлэ кыдалаш школ-шамыч налыныт. Нунын хор кружокышт „Партизанская", „Конармейская", „Илаш сай вэсэла", „Мурэна, шӱшкена" муро-шамычым сайын мурэн пуышт.

И. Н. Иванов.

Шахмат-шашкэ турнир

Вэликополь П К Ш-ын „Хозэ Диас" отрйадысэ пионьэр-шамыч каникул жапыштэ шахмат-шашкэ турнирым эртарышт. Турнирыштэ шахмат дэнэ пэрвой вэрым Бирьуков Иыван налын, 2 очком погэн.

Шашкэ дэнэ пэрвой вэрым Гэрасимов Саньу налын. Тудо 6 партий гыч 5 партийжым модын сэнгэн. 2-шо вэрым Гэрасимов Тольа налын.

Г. С. Рой.

Книгам йӧратэн лудына

Тэний мэмнан Руйа-Солэ пэлэ кыдалаш школыштo (Рҥго район) библиотэк почылто. Тидлан шкэ кунышна. Мэ библиотэк гыч налын тӱрлӧ сылнэ книгам, журналым, газэтым лудына. Смирнов Тольа гын 1-шэ чырыкыштэ гына 16 книгам лудын. Тэвэ нуно: А. Пушкинын—„Сказки, Дубровский", „Руслан и Людмила", Тургэнэвын—„Му-му", Шарль де Костэрын—„Тиль уленшпигель", Даниэль Дефон—„Робинзон Крузо", Марк Твэнын—„Принц и нищий", Н. Чуковскийын — „Навстречу гибели", А. Зуйэвын—„Остров смерти", тулэч молат.

Загайнов Миклай.

Донг-Ту— Китай армийын бойэцшэ

Тудлан 13 ий вэлэ тэмын. Тудо ийат пэлэ лийэш пионьэр отрйад вожатыйлан ышта. Китайыштэ пионьэр лиймаш—тидэ шкэ родинын нэзависимостьшо вэрч кучэдалмаш, шкэ родиным йапон захватчик-шамыч дэч аралшаш вэрч кучэдалмаш.

Пионьэр-шамыч ик войсковой часть дэкэ ушнэныт да тыштэ санитарлан пашам ышташ тӱҥалыныт. Нэлын сусыргышо - шамычым нуно погэн налыныт, а куштылгынрак сусыргышо-шамычлан пэрэвязкым ыштылыныт. Кучэдалмэ годым пионьэр-шамыч китай салтак - шамычлан патроным нумалыныт, йужо годым шкэштат винтовкым налыныт да салтак-шамыч дэнэ пырльа йапонэц-шамыч ваштарэш кучэдалыныт.

Донг-Ту коч куштат, коч кунамат эрэ ончылно лийын, моло йолташышкэ шамычлан чыла шотыштат примэрым ончыктэн. Донг-Тун лӱддымӧ, смэлый, самотвэржэнне улмыжлан дажэ илалшырак салтак-шамычат ӧрыныт.

Икана частын командиржэ Донг-Тум шкэ дэкшэ ӱжын да каласэн:

—Донг-Ту, вот тэвэ тыланэт бойэвой заданьэ. Лийшыл олашкэ кайаш да тушто шымлэн налаш кӱлэш. Тидэ ола мэмнан дэч 40 километр нарэ ӧрдыштӧ лийэш. Тушто кызыт йапонэц-шамыч улыт. Кайэт?

Изи рвээ, нигунар шонэн шогыдэ, поручэньым шукташ пижын. Тудо шкэ цэльышкыжэ вашкэ шуын да тудын дэчын мо йодалтын гын, чыла ыштэн.

Тид дэч вара тудо мӧнгэш пӧртылын. Но китай армий тидэ жапыштэ шэнгэк чакнэн улмаш. Лӱддымӧ пионьэр йапон войска-шамыч коклаш логалын. Донг Ту йапон войска - шамыч дэч шылын шкэ йолташышт дэкэ кузэ логалшашым йӧршынат палэн огыл. Мутланаш нигӧн дэнат укэ улмаш. Йапон войэнщинэ шкэ сэнгымэ пайрэмым пайрэмлыкыж дэнэ пырльа мирный китай калыкым пуштэдэн, пӱтынь йалым да олам шалатылын.

Дон - Тум кажнэ ошкылтыжо шучкылык авырэн. Тудлан кажнэ йапонэц дэч шылашыжэ логалын. Кэчывалым Донг-Ту канавалаштэ, вӱд мушмо лакылаштэ, сӱмырлышӧ пӧрт коклаштэ шылын кийэн, йӱдым гына кыньэлын да ончыко кайэн. Донг-Ту шым кэчэ нарэ эн изи йолкорно дэнэ ошкылын. Тудо корным мудэ чодраштэ, куплаштэ коштын, кугу курыклашкэ ныл йола кӱзэн. Арньа жап нарэ Донг-Ту киндым ужын огыл, тудо тӱрлӧ саскам, а саска укэан вэрыштэ пушэнгэ шӱмым кочкын илэн.

Пытартышлан, кандашымшэ кэчыштэ йӧршын нойышо, шужышо Донг-Ту шкэ йолташыжэ-шамыч дэкэ толын шуын. Китай бойэц-шамыч лӱддымӧ пионьэрым пэш шокшын вашлийыныт. Нуно Донг-Тум йыр авырэныт, кочкаш-йӱаш кондэныт, шкэ приключэньыжым каласаш йодыныт. Но Донг-Ту шужэн, нойэн гынат, кочкашат, каналташат кэлшэн огыл. Тудо эн пэрвойак командир дэкэ рапортым пуаш кайэн.

Командирлан пумо рапорт гыч палэ лийын: Донг-Ту тудын ӱмак пыштымэ заданьым вэлэ огыл шуктэн, но йапонэц-шамыч коклаштэ лиймэ жапыштэ тудо йапон армийын кугытшо да тудын войэннэ снарьажэньыжэ нэргэн пэш кӱлэшан свэдэньэ - шамычым погэн.

„Пионерская правда" гыч.

Могай числа?

Кокытлан пайлымэк иктута, кумытлан пайлымэк кокыт ута, ныллан пайлымэкэ кумыт ута, визытлан пайлымэкэ ныл ута, кудытлан пайлымэкэ визыт ута, шымытлан пайлымэкэ тӧрак толэш. Тидэ могай числа?

Волков Иван дэн Попов Микалэ.
Сотнур кыдалаш школ.

Тушто-шамыч

Тӱнат огыл, пӧртыштат огыл, мо лийэш, кычалза.
Чонан чондымым кыра, чондымо пашашкэ ӱжэш.
Кӧ кавам курыкыш кӱзымӧ годым вэлэ ужэш?
Кӧ пондашан шочэш?

Рэчкин.

Ответственный редактор—К. А. ЛЭНСКИЙ.

Упол. Марлита № А—35. Тираж 19527 экз. Йошкар-Ола, Маргосиздатын 1-шэ типогр. ВЛКСМ Маробком орган. Савыктышэ „М. К."